Reactie hoofdbestuur op de werkgroepen Fokkersontmoetingen

Op 4, 7, 9 en 11 maart 2023 heeft de Stichting Shetland Breeders een enquête gehouden onder de leden en fokkersontmoetingsavonden georganiseerd.

De Enquête is 429 keer ingevuld.

Van de leden waren:	Aantal pony's:
• 91% zijn fokkers	1% bezig geen pony's
• 75% ging naar keuringen	21% bezit 1–3 pony's
• 15% is sport	40% bezit 4-10 pony's
	24% bezit 11-20 pony's
	14% bezit meer dan 20 pony's

Binnen de LAR en de FTC zijn de uitslagen besproken. Omdat er te weinig met de uitkomsten van de fokkersontmoetingen gebeurde heeft het HB begin 2025 een aantal mensen, dat destijds betrokken was bij de organisatie van de fokkersontmoetingen, gevraagd om actief een vervolg te geven aan de uitkomsten van de fokkersontmoetingen. Aan deze groep zijn enkele leden toegevoegd zodat een bredere discussie en meer draagvlak gecreëerd werd. Deze groep heeft een adviesnotitie uitgebracht op 26 augustus 2025. Vervolgens zijn er vier werkgroepen gevormd om de adviezen van deze groep uit te werken tot concrete voorstellen.

a. Werkgroep fokkerij
b. Werkgroep keuringen
c. Werkgroep informatievoorziening
d. Werkgroep gebruik.

Deze werkgroepen werden voorgezeten door een lid van het hoofdbestuur. Hierbij presenteren wij de terugkoppeling van de diverse werkgroepen. Waar mogelijk zijn er concrete stappen aan de adviezen verbonden en/of een toekomstperspectief.
Hiermee is het project Fokkersontmoetingen afgerond.

Werkgroep Fokkerij

Gebruik het woord "stamboekhengst" i.p.v. "hengst met basislicentie" en het woord "premiehengst" i.p.v. "hengst met selectielicentie".

Advies FTC: Naam ongewijzigd laten, we hebben drie varianten:
- stamboekhengst welke geprimeerd kan worden (zonder dek licentie)
- stamboekhengst met basis licentie.
- stamboekhengst met selectie licentie.

Motivatie: We zijn sinds 2019 met deze namen gaan werken, inmiddels lijkt het ons dat het merendeel van de fokkers gewend zijn aan deze namen. Aangezien alle drie de varianten hengsten geprimeerd kunnen worden zou een naamswijziging voor meer onduidelijkheden kunnen zorgen.

Reactie Bestuur: Het bestuur sluit zich hierbij aan.

Laat het huidige fokplan in basis zoals het nu is, maar verbind er geen consequenties meer aan.

Reactie FTC: Fokplan 2019 handhaven is het voorstel van de FTC daar het al dermate versoepeld is t.o.v. vorige fokplannen, anders komt betrouwbaarheid in het gedrang. Mocht de ALV een versoepeling wensen dan zou de FTC zich kunnen beraden op een aangepast voorstel.

Reactie Bestuur: Het bestuur heeft lang stil gestaan bij dit punt. Uiteindelijk is besloten het fokplan tussentijds niet aan te passen. Dit fokplan is van 2019. We zijn gewend om na 10 jaar het fokplan inhoudelijk te evalueren. Het bestuur verzoekt de FTC begin 2028 een aanvang te maken met de evaluatie van het huidige fokplan.

Handhaaf het huidige systeem met basislicentie ("stamboekhengst") en selectielicentie ("premiehengst"), maar schaf categorie B af en plaats deze dieren allemaal in categorie A.

Reactie FTC: FTC geeft een negatief advies, we hebben in het verleden de fokkers de mogelijkheid gegeven om het vertrouwen in hun hengst welke niet door de hengstenjury is aangewezen toch te kunnen inzetten voor de fokkerij. Deze groep hengsten moeten zich bewijzen om o.a. te kunnen promoveren en kunnen aantonen dat ze een positieve bijdrage leveren aan de Shetland pony populatie. dan gaan ze meedoen. We willen onderscheid blijven maken tussen onze selectie licentie hengsten en fokkers die de mogelijkheid willen om hun hengst en nakomelingen in te zetten middels een basis licentie.

Reactie Bestuur: De argumentatie vanuit de werkgroep dat een B-hengst een negatieve uitstraling heeft wordt vanuit het bestuur bestreden. De B-hengst is juist in het leven geroepen om fokkers de mogelijkheid te geven om, als ze vertrouwen hebben in de fokpotentie, deze hengst in te zetten. De nakomelingen kunnen promoveren en de hengst ook. Inmiddels zijn enkele hengsten doorgestroomd naar A. We volgen daarom het negatieve advies van de FTC

Publiceer de resultaten van het sperma-onderzoek wel, maar verbind er geen consequenties meer aan.

Reactie FTC: FTC geeft negatief advies, daar ze de laatste jaren bij diverse partijen informatie hebben ingewonnen, waarbij enkele specialisten van o.a. Faculteit Utrecht en Wageningen een presentatie hebben gegeven. Deze specialisten waren unaniem van mening dat er ten allen tijden sprake is van erfelijkheid op het sperma resultaat en dat de vruchtbaarheid in het gedrang kan komen. Daarom wil de FTC vasthouden aan de huidige normering / criteria.

Reactie Bestuur: Vruchtbaarheid is een belangrijk goed in onze fokkerij. Aangezien de vruchtbaarheid in het geding kan komen volgen wij het advies van de FTC.

Stel een plan op t.b.v. informatieverstrekking

Advies FTC: het lijkt ons dat deze vraag beter bij de werkgroep informatievoorziening behandeld kan worden.

Reactie Bestuur: Dit punt is toegevoegd aan de werkgroep informatievoorziening.

Werkgroep Keuringen

Geef juryleden mee dat ze alle vier de mogelijkheden (1e, 2e, 3e en geen premie) kunnen/moeten gebruiken.

Reactie werkgroep:

HB stuurt een schriftelijke notitie naar alle juryleden met de tekst:

“Het hoofdbestuur van het NSPS vindt het belangrijk dat juryleden zich bij het uitoefenen van hun taak bewust zijn van het feit dat er tijdens de premiekeuringen vier verschillende waarderingen aan een pony gegeven kunnen worden, namelijk:

- Eerste premie
- Tweede premie
- Derde premie
- Geen premie

Het hoofdbestuur vraagt de juryleden om al deze vier waarderingen te gebruiken en ze waar nodig toe te passen. Vanzelfsprekend blijft de beslissing over de primering altijd bij de juryleden liggen, het bestuur hecht er echter aan om het belang van spreiding aan te geven. Bovenstaande is ook van toepassing op de juryteams voor de hengsten(her)keuringen

Reactie bestuur: Het HB gaat ervan uit dat juryleden het gehele pallet al gebruiken. Om tegemoet te komen aan dit verzoek zal het HB, tijdens de jury-bijeenkomst, dit nogmaals melden.

Het HB zorgt voor jaarlijkse evaluatie van de premiegegevens met de juryleden.

Reactie werkgroep: Dit wordt jaarlijks gedaan.

Reactie Bestuur: Dit wordt al gedaan en blijven we doorzetten.

Het HB publiceert jaarlijks de primeringsgegevens van keuringsseizoen en de grafieken daarvan (zoals die worden gedeeld met de juryleden) in ‘De Shetland Pony’.

Reactie werkgroep: Jaarlijks wordt dit gedeeld in het secretarissenoverleg. De secretarissen kunnen dat meenemen naar hun leden. Dit jaar wordt het voor het eerst ook gepubliceerd in de Shetland Pony

Reactie bestuur: Het bestuur vindt informatieverstrekking erg belangrijk. Naast het delen in het secretarissenoverleg vindt zij publicatie in de Shetland Pony een goed vervolg.

Zorg voor een goede training (meerder keren per jaar) van de juryleden, zowel vakinhoudelijk als m.b.t. het geven van toelichting.

Reactie werkgroep: het HB geeft de werkgroep die de bijscholingen voor de juryleden voorbereid de volgende schriftelijke opdracht:

“Door het jaar heen worden minimaal twee scholingsbijeenkomsten gehouden. Juryleden worden geacht (c.q. verplicht) aan minimaal één hiervan deel te nemen. Ook wordt er na afloop van het keuringsseizoen een evaluatievergadering gehouden.

Tijdens de scholingsbijeenkomsten, die in de eerste helft van het kalenderjaar gehouden worden, komen diverse onderwerpen aan de orde. De werkgroep die deze bijeenkomsten voorbereid (o.l.v. het bestuurslid keuringen/jury) vraagt aan de juryleden om zelf ideeën voor onderwerpen van de scholingsbijeenkomsten aan te dragen. Waar wenselijk worden juryleden actief benaderd om bij te dragen aan de organisatie van de scholingsbijeenkomsten. De samenstelling van de werkgroep rouleert, waarbij het wenselijk is jaarlijks een nieuw jurylid te laten toetreden.

Tenminste eens per jaar wordt aandacht besteed aan het in de praktijk beoordelen van Shetland pony’s en het leggen van de gewenste accenten tijdens het komende premiekeuringsseizoen. Daarbij kan het lineaire scoreformulier als middel gebruikt worden.

Eveneens wordt tenminste eens per jaar aandacht besteed aan een onderwerp dat te maken heeft met communicatie/gedrag/houding.

Om de paar jaar wordt een bijeenkomst georganiseerd met en over een ander paarden- of pony ras. Zo mogelijk samen met juryleden van dat ras, om daarmee een bredere blik en inzicht in specifieke aandachtspunten voor dat ras op te nemen.”

Reactie bestuur: Het bestuur kan zich in bovenstaande vinden. Als aanvulling hierop wil het HB ook zelf onderwerpenkunnen aandragen voor de scholingsbijeenkomst. Ook actief een overleg plannen tussen HB en Juryleden en Juryleden en de FTC zien wij als een mogelijkheid. We onderzoeken de mogelijkheden of er via de Koepel nog aanvullende cursussen zijn voor juryleden. Ook onderzoeken we of een teambuildingsdag tot de mogelijkheden bestaat.

Onderzoek de mogelijkheid voor het invoeren van een puntensysteem (Zweeds model) keuringen. Wellicht is een proef tijdens stamboekopnames of fokdagen een interessante oefening.

Reactie werkgroep: De werkgroep vraagt aan het HB om na afloop van de stamboekopnames in 2026 samen met de inspecteurs de reeds in gang gezette pilot m.b.t. de bovenbalkscore in vijf punten te evalueren.Indien gewenst wordt dit in 2027 nogmaals gedaan. De bevindingen hieruit worden verwerkt in mogelijke verdere uitrol van dit “vijf-punten-systeem” en op een passende wijze met de leden gecommuniceerd.

Reactie Bestuur: Wij zien dit als een interessant punt. Op de stamboekopnames hebben we een proef gedraaid met dit systeem. We gaan dit evalueren en kijken of dit voor ons stamboek toegevoegde waarde heeft.

Zorg voor een goed opleidingsplan voor de juryleden

Reactie werkgroep: De werkgroep verzoekt het HB om in 2027 een nieuwe juryopleiding te starten. Daarvoor wordt het “opleidingsplan juryleden 2023 e.v.” met de aanvullingen “lesprogramma 2024” en “lesprogramma 2025”, alsmede de evaluatiepunten als basis en uitgangspunt genomen. In de opleidingscommissie wordt iemand (bij voorkeur geen jurylid) opgenomen die vooral aandacht heeft voor de aspecten houding/gedrag/communicatie.

Reactie bestuur: Het HB vindt dit een goed voorstel en gaat ermee aan de slag.

Sta leden toe ook naar andere dan alleen de eigen premiekeuring te gaan. Vraag besturen van fokverenigingen hoe ze hier tegenover staan en laat ze zelf een invulling hieraan geven. Mogelijkheden zijn b.v. het nakeuringsmodel, aparte rubrieken op het eind van de dag of in de middagpauze, al dan niet deelname aan kampioenschappen. Evalueer dit na b.v. 3 jaar.

Reactie werkgroep: De werkgroep verzoekt het HB om de pilot van 2026 en 2027 bij de fokvereniging Meerkerk e.o. goed te evalueren. Indien mogelijk en wenselijk wordt in 2027 al een tweede (en derde?) pilot elders in den lande gestart. Na het keuringsseizoen 2027 besluit het HB of en op welke wijze de verruiming van deelname aan premiekeuringen vorm gegeven wordt.

Reactie bestuur: We zijn gestart met de pilot in Meerkerk en deze pilot wordt geëvalueerd.

Werkgroep Gebruik

Zet in op het creëren van variatie binnen de populatie, in plaats van het fokken van een apart type gebruikspony. De drie aspecten karakter, beweging en bouw (gericht op het gebruik) zijn daarbij van belang.

Reactie werkgroep: Voor gebruik is het karakter en de werkwilligheid van belang. De goed te keuren hengsten maar ook de reeds gekeurde hengsten zouden meer op een andere manier getoond moeten worden om ze voor gebruik goed te kunnen beoordelen. Zoals aan de lange teugel en maar ook losse presentatie. Men kiest niet voor een speciale gebruikspony maar de pony's moeten goed in elkaar zitten.

Bepaalde bloedlijnen zijn beter geschikt voor gebruik. Daar zou extra aandacht voor kunnen zijn. Galop wordt als gang niet beoordeeld. Het zou voor gebruik iets toevoegen om, naast stap en draf, ook de galop te beoordelen.

Reactie bestuur: We kiezen op dit moment niet voor een specifieke gebruikspony. We willen wel een goede pony met goede bewegingen fokken. Oudere hengsten mogen voorgesteld worden aan de lange teugel. Op dit moment zien we geen mogelijkheden om tijdens de HK of gewone premiekeuringen bovenstaande uit te voeren. De opmerking dat bepaalde bloedlijnen meer geschikt zijn triggert ons. Het HB gaat daar navraag naar doen en een stuk maken voor in de Shetland Pony.

Faciliteer vanuit het NSPS dat mensen gestimuleerd worden om gebruik te maken van de Shetland Pony. Denk daarbij vooral ook aan niet-leden.

Reactie werkgroep: Steeds minder mensen kiezen voor het gebruik van een shetlander. De groep is klein en het is lastig om uitbreiding te vinden.

De KNHS stelt bepaalde eisen (o.a. stokmaat) die soms belemmerend zijn voor deelname. Het HB zou contact kunnen zoeken met het KNHS om deze problematiek te bespreken. Verder is het zo dat niet-leden al welkom zijn bij de wedstrijden. Meer promotie via Instagram en facebook met ondersteuning vanuit het kantoor zou een welkome aanvulling zijn.

Als er in een bepaalde regio wedstrijden zijn zou in de regio promotie kunnen worden gemaakt bij rijverenigingen.

Reactie bestuur: Vanuit de portefeuille houder gebruik gaan we een gesprek hebben met het KNHS over het gebruik van de Shetland Pony. De informatie die wordt gedeeld vanuit de werkgroep kan door het kantoor op Facebook worden geplaats of in het blad de Shetland Pony

Maak een plan voor het stimuleren van het gebruik, waarbij de volgende onderdelen uitgewerkt worden (er ligt al een basisvoorstel van G. v.d. Brink):

- Promotie & zichtbaarheid
- Fokkerijbeleid stimuleren
- Onderwijs & jeugd
- Gebruik stimuleren bij rijders en eigenaren
- Inspelen op trends

Reactie werkgroep: Het is belangrijk om een goed verslag te plaatsen in de Shetlandpony en op de NSPS website. Het plaatsen van interviews in de Shetlandpony kan wervend werken. Voor de gebruikers is er vaak te weinig tijd om de randzaken op te pakken. Het trainen neemt al veel tijd in beslag.

Er zou een lespakket voor basisscholen (bijv groep 5/6) gemaakt kunnen worden waar de verschillende aspecten van gebruik aan de orde worden gesteld. Het lespakket zou dan van de website gedownload kunnen worden.

Voor het aansluiten van de jeugd is het van belang dat de ouders ook ondersteunen. Dat is vaak het geval.

Een trend is bitloos rijden en Hobby Horse. Bij hobby horse zouden we ook de echte pony kunnen promoten.

Het basis voorstel van G v d Brink wordt voor een belangrijk deel al uitgevoerd. Verder is het erg breed.

Reactie bestuur: De promotiewagen heeft gestaan op Horse Event Superstars. Dat was de beurs voor influencers en ook Hobby Horse. We hebben ons daar goed laten zien. Het idee van een lespakket is een goed plan. De portefeuillehouder PR en Media zal dit oppakken in samenspraak met de Sport en gebruik.

Zoek een groep mensen die het opstellen van dit plan actief wil oppakken.

Reactie werkgroep: De commissie verzet al veel werk. Buiten de commissie is geen groep die de kar wil trekken voor extra werkzaamheden.

Reactie bestuur: Het is lastig om mensen te vinden voor activiteiten. Dat moet vanuit de geënthousiasmeerde komen. We willen graag ondersteunen bij de zoektocht.

Denk aan meer aandacht voor gebruik op de keuringen (b.v. extra rubrieken)

Reactie werkgroep: We verwachten te weinig deelname voor keuringsrubrieken op de regionale premie keuringen. Een rubriek op het NK in Lunteren zou een optie kunnen zijn.

Over het algemeen hebben de keuringspony meer gewicht dan de pony's voor de sport. In een aparte rubriek komen sportpony's beter tot hun recht en worden ze vaak eerlijker beoordeeld.

Reactie bestuur: We leggen dit onderwerp voor aan de commissie NK te Lunteren. Daar moeten we dan wel speciale eisen aan verbinden en delen met de juryleden.

Beloon pony's niet alleen op exterieur, maar ook op prestatie, karakter en veelzijdigheid.

Reactie werkgroep: Er zijn voldoende predicaten die vaak niet eens worden aangevraagd.

Reactie bestuur: We sluiten ons hierbij aan.

Werkgroep Informatievoorziening.

Stel een plan op t.b.v. informatieverstrekking waarbij onderdelen kunnen zijn:

a. Fokkersavonden houden met fokadvies (zoals destijds door "Shetland Breeders").
b. Advies hengstenkeuze
c. Dagen waarop jury voorlichting geeft (i.s.m. Jong NSPS?) b.v. over lineaire score.
d. Stalbezoeken organiseren
e. Informatiedagen organiseren (b.v. symposia met sprekers)
f. Artikelen (ook oude) uit magazine via de website beschikbaar maken, gesorteerd op onderwerp
g. Goed gebruik maken van de huidige digitale mogelijkheden

Reactie werkgroep: We constateren bij dit punt dat we ons volledig kunnen vinden in de onderwerpen. Dit gaat mankracht en geld kosten. Ook zijn we van mening dat informatie gestroomlijnd moet zijn. Fokkersavonden moeten niet ontaarden in het roeptoeteren van enkele leden.

Voor wat betreft fokkersavonden zijn we van mening dat er een goed thema moet zijn, er dient een inleiding gegeven te worden, uiteengaan in kleine groepen en terugrapportage. Een strakke agenda hanteren en peilingen houden over standpunten. Een voorbeeld kan zijn ontwormen. Doe deze fokkersavond centraal in het land, heb twee of drie sprekers die verschillende kanten belichten. Laat mensen aan de hand van standpunten reageren en terugkoppelen. Maak daar een samenvatting van en publiceer dat op de website.

Ook een fokadvies in het algemeen kan een goed onderwerp zijn. Wat is het ideaal plaatje, waar moeten we op letten. Geven we jeugdige dieren een kans. Letten we ook op de lange termijn. Ook hier weer het advies voor een goede inleiding en dan bv. vanuit de HK jury een toelichting, vanuit de FTC enz. En dan weer in groepjes discussiëren.

Voor advies hengstenkeuze, lineaire score, stalbezoeken zien we eerder een rol weggelegd voor fokverenigingen. Daarin kan het stamboek wel faciliteren door ideeën aan te dragen, sprekers te noemen of te helpen met de organisatie.

Informatiedagen met sprekers hebben we een beetje samengevoegd met fokkersavonden. Tevens is het goed om op een ALV een spreker te hebben die informatie geeft over een specifiek onderwerp.

Interessante artikelen (ook uit oude bladen) zouden we nu al kunnen digitaliseren inclusief een zoekfunctie. Media Primair heeft aangegeven dat zij alle verhalen uit de bladen al jaren in een “bak” bewaren en dat kunnen invoegen in een nieuwe site. Maar ook voor nu zouden we al interessante onderwerpen kunnen plaatsen. Ook hier zal budget (en tijd) vrijgemaakt dienen te worden.

Goed gebruik maken van digitale mogelijkheden is nu ook al een mogelijkheid. Daarvoor zou iemand op kantoor moeten worden vrijgemaakt die als taak heeft dit te stroomlijnen en te organiseren.

Reactie bestuur: Systematiek van de fokkersavonden zijn een goed plan. Bestuur gaat volgend jaar op zoek naar een werkgroep die dat gaat inrichten. Voor fokverenigingen is het soms moeilijk zelf wat te organiseren maar misschien is regionaal samenwerken met fokverenigingen een optie. Bestuur kan draaiboek maken. De portefeuillehouder PR en Media kan de fokverenigingen ondersteunen bij het geven van voorlichting aan leden.

Geeft de HK-jury de opdracht mee om de hengst toe te lichten.

Reactie werkgroep: Dit onderwerp heeft ook gestaan in de eerdere speerpunten die zijn benoemd. De enquête is inmiddels van 2023 en dit onderwerp is inmiddels al in gang gezet. Als een hengst in de 2de fase niet doorgaat wordt dat toegelicht. Ook wordt in het blad gemotiveerd wat de sterke punten van de hengst zijn en waarin hij de fokkerij kan versterken.

Reactie bestuur: het bestuur gaat onderzoeken of we nog meer inhoudelijke informatie kunnen geven tijdens keuringen en/of hengstenkeuring. We steken ons licht op bij de KWPN en Friezen of wij daar iets van kunnen overnemen en/of gebruiken.

Laat de juryleden goede inhoudelijke toelichting geven bij alle rubrieken

Reactie werkgroep: Informatievoorziening is erg belangrijk. . Al pratend merken we wel dat het verschilt per keuring. Immers, een juryteam kan 150 pony’s keuren op een dag. De ene keuring geeft ruimte voor dit punt, de andere keuring niet. Daarnaast zijn er nog verschillen tussen juryleden. Het ene jurylid kan goede toelichting geven terwijl een ander daar moeite mee heeft. Wel is het een goed advies om juryleden aan te geven wie nieuwe leden zijn zodat die wat meer aandacht krijgen. En het is goed om bij de nabespreking als jury goed aan te geven aan het bestuur van een fokvereniging wat verbeterpunten zijn. Dat kan het bestuur in de ledenvergadering benoemen.

Reactie bestuur: De toelichten moet serieus zijn worden opgepakt. Vinden wij als bestuur ook een erg belangrijk. onderdeel van de keuring.

Meer voorlichting over keuringstermen enz.

Reactie werkgroep: Uit alles blijkt dat leden behoefte hebben aan meer informatie. Er komen steeds meer leden met slechts enkele pony’s die hun weg niet kunnen vinden binnen de

website, binnen de fokvereniging en binnen de fokkerij. Meer informatie in het blad en op de site is belangrijk. Ook de navigatie op de site is belangrijk. Hier ligt ook een rol voor de fokverenigingen.

Reactie bestuur: Voorlichting is erg belangrijk. We merken soms aan vragen dat we zaken al doen maar dat onze leden dat niet weten. Daarom is het belangrijk of veel te delen. Of via het blad of via de website. We gaan hier zeker aandacht aan geven.

De website moet worden vernieuwd. Is verouderd, statisch en slecht doorzoekbaar

Reactie werkgroep: Al eerder is de vraag gesteld om de website te vernieuwen. Daar is een werkgroep mee aan de slag geweest. De navigatiestructuur moet verbeterd worden en de content op de site uitgebreider. Ter info: de NSPS-website stamt uit 2014, inclusief de lay-out en veel statische content.

Vanuit de vorige werkgroep wordt er nu gewerkt aan laaghangend fruit om de site wat op te krikken. Maar de content van de site moet onder de loep worden genomen.

Primair moet de gebruiker ervan uit kunnen gaan dat de inhoud correct, actueel en volgens de regels van usability (gebruikersvriendelijkheid) is gepubliceerd. Dat is nu niet zo.

Er is vanuit een werkgroep al een advies uitgebracht aan het bestuur maar dat is gestruikeld vanwege de investering. De werkgroep adviseert om een nieuwe site te gaan maken.

Reactie bestuur Dit punt staat hoog op de agenda van het bestuur. Binnen het HB randvoorwaarden maken en het financiële plaatje maken